

LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO UNIVERSITETAS
EKONOMIKOS IR VADYBOS FAKULTETAS
Administravimo ir kaimo plėtros katedra

Kaimo plėtros administravimo programos dieninių studijų

MG 2 kurso 3 grupės studentės

Kristina BOTYRIŪTĖ studijų knygelės Nr. 085155

Rasa NAUJOKAITĖ studijų knygelės Nr. 086106

Reda KNEIZEVIČIENĖ studijų knygelės Nr. 085302

**KAZLŲ RŪDOS SAVIVALDYBĖS ĮVAIZDŽIO GERINIMO IR PATRAUKLUMO
DIDINIMO STRATEGIJOS METMENYS**

Teritorinės konkurencijos dalyko grupinis darbas

Tikrino: dr. R. Dapkus

Akademija, 2010 m.

TURINYS

ĮVADAS.....	3
1. KAZLŲ RŪDOS SAVIVALDYBĖS APLINKOS ANALIZĖ.....	4
1.1. Kazlų Rūdos savivaldybės apžvalga ir situacijos analizė	4
1.2. Kazlų Rūdos savivaldybės išteklių vertinimas.....	7
1.3. Kazlų Rūdos savivaldybės įvaizdžio gerinimo ir patrauklumo didinimo kryptys ..	11
IŠVADOS.....	16
LITERATŪRA.....	17
PRIEDAI.....	18

ĮVADAS

Vietovės konkurencinis pranašumas formuojasi vietos išteklių pagrindu. Kuo daugiau vietovė turi unikalių išteklių, kurie išskiria ją iš kitų vietovių ir kuo efektyviau vietos gyventojai ar kiti vietos plėtros veikėjai sugeba juos panaudoti, tuo didesnis konkurencinis pranašumas yra įgyjamas. Tačiau siekiant optimalių rezultatų svarbus tampa ir formuojamas vietovės įvaizdis, kuris potencialiems investuotojams, turistams ir patiems gyventojams nusako, kuria linkme šios vietovės konkurenciniai pranašumai yra plėtojami ir kuo ši vietovė yra ypatinga.

Kazlų Rūdos savivaldybė iš kitų vietovių išsiskiria savo miškinga teritorija - net 60 proc. jos teritorijos sudaro miškai. Kadangi vietovė pasižymi didele gamtinių išteklių gausa, kurie gali būti pritaikomi turizmo plėtrai, todėl vietovės įvaizdį siūloma formuoti būtent jų pagrindu.

Tikslas – parengti Kazlų Rūdos savivaldybės įvaizdžio gerinimo ir patrauklumo didinimo strategijos metmenis remiantis gamtinių išteklių panaudojimu.

Uždaviniai:

1. Išanalizuoti esamą Kazlų Rūdos savivaldybės situaciją;
2. Atlikti Kazlų Rūdos savivaldybės išteklių analizę;
3. Parengti Kazlų Rūdos savivaldybės įvaizdžio gerinimo ir patrauklumo didinimo kryptis

Tyrimo metodai: dokumentų analizė ir sintezė, loginis mąstymas, grafinis vaizdavimas, SSGG analizė.

1. KAZLŲ RŪDOS SAVIVALDYBĖS APLINKOS ANALIZĖ

1.1. Kazlų Rūdos savivaldybės apžvalga ir situacijos analizė

1999 m. pabaigoje, vykdant Lietuvos Respublikos administracinę teritorinę reformą, buvo numatyta steigti naują administracinį teritorinį vienetą – Kazlų Rūdos savivaldybę.

Kazlų Rūdos savivaldybės teritorija yra pietinėje Lietuvos dalyje. Tai viena iš 5 Marijampolės apskrities savivaldybių. Kazlų Rūdos mieste ir keturiose seniūnijose – Antanavo, Jankų, Kazlų Rūdos ir Plutiškių – gyvena apie 15 tūkst. žmonių. Savivaldybės plotas 555 kv. km. Didžiąją savivaldybės teritorijos dalį (apie 60 proc.) sudaro miškai.

2003 m. pradžioje savivaldybėje gyveno 14 830 tūkst. gyventojų, tai sudaro 7,9 proc. visų Marijampolės apskrities gyventojų. Kaimo gyventojai sudaro 50,6 proc., o miesto 49,4 proc. visų savivaldybės gyventojų.

Šiuo metu savarankiškai dirba Kultūros centras ir Sporto centras, bibliotekų tinklas bei priešgaisrinė tarnyba. Kazlų Rūdos kultūros centras rūpinasi krašto gyventojų kultūros ugdymu, bendrosios bei krašto kultūros puoselėjimu ir tęstinumu. Kazlų Rūdos sporto centras apima visą savivaldybės sportinio darbo organizavimą. Biblioteka – ne tik informacijos kaupėja ir saugotoja, bet ir jos skleidėja, atvira ir patraukli visuomenei. Savivaldybėje veikia 30 įvairių visuomeninių organizacijų, draugijų, profesinių sąjungų, bendrijų, klubų.

Pagrindinės Kazlų Rūdos savivaldybėje plėtojamos veiklos sritys – pirminis medienos apdorojimas, medienos dirbinių gamyba, krosnių ir krosnių degiklių gamyba, bendroji statinių statyba, krovinių vežimas, maisto pramonė, didmeninė ir mažmeninė prekyba, paslaugų teikimas. Kazlų Rūdos savivaldybė – viena iš miškingiausių Lietuvoje, todėl garsėja puikiais medžioklės plotais, čia taip pat gausu įvairių grybų ir uogų.

Per savivaldybės teritoriją teka 7 nedidelės upės, kuriose veisiasi įvairių žuvų ir vėžių. Miškingose upių vietose gyvena ūdrų ir bebrų. Visos upės yra užtventkos, o jų tvenkiniai pritraukia ne tik poilsiautojų, bet ir žvejų. Kazlų Rūdos savivaldybėje plėtojama ir komercinė žvejyba.

Savivaldybę garsina tautodailininkai ir amatininkai. Kiekvienais metais, minint Kazlų Rūdos miesto gimimo metines, yra rengiamos amatininkų ir tautodailininkų mugės, kuriose galima ne tik pasigėrėti liaudies meistrų sukurtais dirbiniais, bet ir jų įsigyti. Daugelis senųjų Lietuvos amatų (drožyba iš medžio, lipdymas iš molio, keramika, pynimas iš vytelių, mezgimas, audimas, siuvinėjimas) dar gyvi Kazlų Rūdos tautodailininkų darbuose.

Šiame krašte dažnai rengiami plenerai, į kuriuos atvyksta vietiniai ir svečiai tautodailininkai. Dėl to Kazlų Rūdos mieste ir jo apylinkėse gausu puikių medinių koplytstulpių ir medžio skulptūrų, skirtų įžymiems krašto ir Lietuvos veikėjams atminti. Miesto skverą puošia drožiniai, kuriuos

sukūrė pleneruose dalyvavę tautodailininkai. Skvero centre stovi didžiausia skulptūra, kurią sudaro trys deivės – teisingumo, meno ir kultūros bei miesto globėja. Ši skulptūra pastatyta Kazlų Rūdos savivaldybės įkūrimo proga.

Kazlų Rūdos savivaldybėje gausu lankytinų vietų. Prezidento K. Griniaus kapas Mondžgirėje ir jo gimtinė Selemos kaime bei kryžius signatarui P. Dovydaičiui Višakio Rūdoje – istorijos paminklai. Lankytinas yra septynių partizanų kapas naujosiose Kazlų Rūdos kapinėse, paminklas tremtiniams Kazlų Rūdoje. Medinė šv. Vyskupo Stanislovo bažnyčia Višakio Rūdoje, pastatyta 1883 m., – vienas gražiausių medinių Užnemunės sakralinių statinių. Daug legendų ir pasakojimų gaubia Višakio Rūdoje esantį žmonių vadinamąjį stebuklingą šaltinėlių, kuris turi gydomąją galią. Žmonių pasakojimai byloja, jog čia pasirodžiusi Švč. Mergelė Marija, todėl prie šaltinėlio yra pastatyta koplyčia. Antanavo kaimo senojo parko teritorijoje XVII amžiaus pabaigą mena medinė šešiakampio formos koplyčia. Savivaldybėje gausu istorinės vertės senųjų kapinaičių. Įdomus Miško muziejus, kuriame gausu įvairiausių eksponatų: seniau naudotų miško sodinimo ir kirtimo įrankių, Kazlų Rūdos miškuose sutinkamų žvėrių ir paukščių iškamšų. Čia saugomos ir botaninė bei dendrologinė kolekcijos, supažindinančios su miškų augalija ir kenkėjais.

2005 m. pradžioje savivaldybėje gyveno 14 869 gyventojų, tai sudaro 7,9 proc. visų Marijampolės apskrities gyventojų. Kaimo gyventojai sudaro 50,6 proc., o miesto 49,4 proc. visų savivaldybės gyventojų, tai viena iš nedaugelio savivaldybių, kurių kaimo gyventojų skaičius viršija miesto gyventojų skaičių. 1 lentelės duomenimis 2005 – 2009 m. laikotarpyje gyventojų skaičius sumažėjo 504, tam įtakos galėjo turėti žymiai sumažėjęs gimstumas savivaldybėje, bei padidėjusi migracija (žr. 2 lentelę). Savivaldybės patrauklumą verslo atžvilgiu mažina ir kvalifikuotų, darbingo amžiaus žmonių mažėjimas (kasmet vidutiniškai sumažėja 100 žmonių).

1 lentelė. Gyventojų skaičius Kazlų Rūdos savivaldybėje pagal amžių

Gyventojų amžius	Metai				
	2005	2006	2007	2008	2009
Iš viso pagal amžių	14869	14750	14615	14497	14365
0-15	3041	2946	2782	2688	2552
16-29	2938	2957	3003	3004	3015
30-45	3323	3279	3174	3087	3034
46-60	2456	2509	2602	2683	2744
61 ir vyresni	3111	3059	3054	3035	3020

2 lentelės duomenimis 2006 metais pastebimas ženklus (58 asmenys) naujų gyventojų atvykimas į Kazlų Rūdos savivaldybės teritoriją, tam įtakos gali turėti naujų darbo vietų kūrimas, laisvo būsto atsiradimas ir kt. 2005 m. lyginant su 2009 m. į Kazlų Rūdos savivaldybę atsikėlė 3 nauji gyventojai, kai tuo tarpu analizuojamu laikotarpiu išvyko 49.

2 lentelė. Kazlų Rūdos savivaldybės vidinė ir tarptautinė migracija

Migracijos kryptis	Metai				
	2005	2006	2007	2008	2009
Atvyko	313	371	319	279	316
Išvyko	362	411	360	350	411

Labiausiai Kazlų Rūdos savivaldybėje išplėtota apdirbamosios gamybos, didmeninės ir mažmeninės prekybos, transporto ir sandėliavimo, švietimo, sveikatos priežiūros ir kitų ūkio subjektų veikla (žr. 3 lentelę). Kiekvienais metais jų kaita yra nedidelė: 1 – 5 ūkio subjektų kitimas skirtinguose sektoriuose, tačiau ženklus (8 subjektai) ūkio subjektų skaičiaus sumažėjimas pastebimas žemės ūkio, medžioklės, miškininkystės ir žuvininkystės sektoriuose 2004 m. lyginant su 2007 m. esamai situacijai įtakos galėjo turėti ES skiriama parama perėjimui prie ne žemės ūkio veiklos ir kitoms veikloms nesusijusioms su žemės ūkiu.

3 lentelė. Veikiančių ūkio subjektų skaičius Kazlų Rūdos savivaldybėje

Ūkio subjektų veikla	Metai				
	2004	2005	2006	2007	2008
Žemės ūkis, medžioklė, miškininkystė ir žuvininkystė	19	13	13	11	14
Apdirbamoji gamyba	37	39	38	39	34
Statyba	4	6	6	6	5
Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas, asmeninių ir namų ūkio reikmenų taisymas	62	61	60	63	65
Viešbučiai ir restoranai	3	4	4	3	3
Transportas ir sandėliavimas	16	14	14	17	19
Nekilnojamasis turtas, nuoma ir kita verslo veikla	7	9	9	9	9
Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	4	5	5	4	4
Švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla	61	66	63	67	71

Kazlų Rūdos savivaldybės pagrindiniu gamtiniu ištekliu galima laikyti miškus, kadangi jų plotas sudaro daugiau nei pusę visos savivaldybės teritorijos. 2004 m. lyginant su 2008 m. miškingumas Kazlų Rūdos savivaldybėje padidėjo 0,3 proc. tai rodo, jog šiuo gamtos ištekliu yra pakankamai rūpinamasi, kadangi iškirsti miškai yra atsodinami, stengiamasi išlaikyti kuo didesnius jų plotus.

4 lentelė. Kazlų Rūdos savivaldybės miško ištekliai

Ištekliai	2004	2005	2006	2007	2008
Medienos ištekliai, 100 tūkst. kub. m	73,1	72,3	71,3	75,4	75,3
Miškingumas, proc.	59,2	59,4	59,4	59,4	59,5

5 lentelė. Kazlų Rūdos savivaldybės valstybinės reikšmės tvenkiniai

Tvenkinio pavadinimas	Tvenkinio plotas, ha
Ažuolų Būdos	2,4
Jūrės	32
Gudelių	3,4
Gulioniškių	5,5
Katinių	3,2
Kazlų	8,5
Plutiškių	4
Pilvės-Vabalkšnės	54,9
Iš viso savivaldybėje	113,9

Kazlų Rūdos savivaldybė nėra tokia gausi vandens ištekliais lyginant su teritorijos miškingumu. Plutiškių, Gudelių, Ažuolų Būdos, Pilvės-Vabalkšnės, Kazlų, jūrės Katinių tvenkiniai yra naudojami rekreacijai, tačiau įteisintų viešųjų paplūdimių savivaldybės teritorijoje nėra. Pilvės-Vabalkšnės tvenkinys naudojamas pramoninių žuvininkystės tvenkinių užpildymui. Kazlų tvenkinys naudojamas pramoninio vandentiekio poreikių tenkinimui. Pramoninį vandenį naudoja AB „Metalas“, UAB „Girių bizonas“ ir UAB „Litesko“.

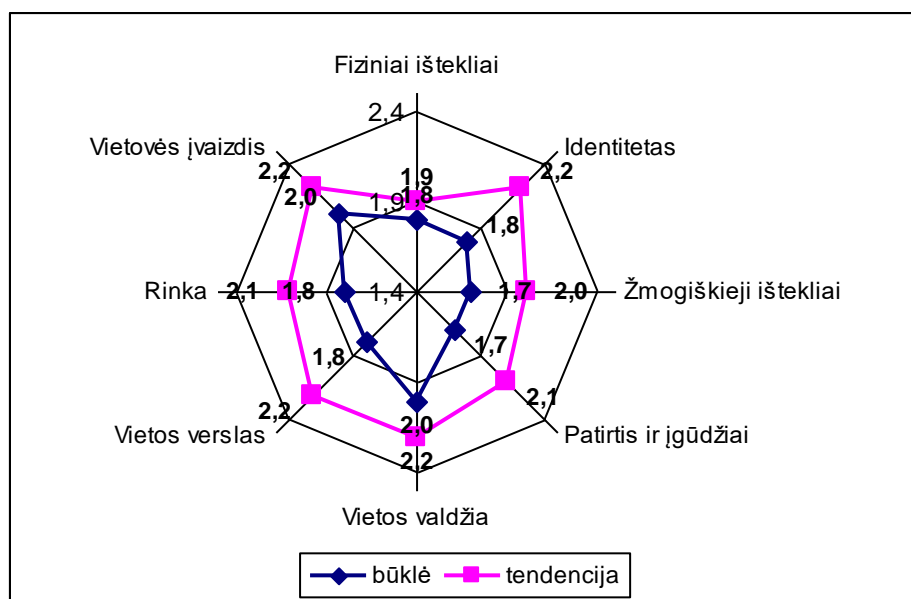
Per savivaldybės teritoriją teka 18 nedidelių upių ir upelių. Visos savivaldybės upės priklauso Šešupės baseinui. Jos yra nedidelės, nevandeningos, jų vagos vietomis ištiesintos melioracijos tikslais. Ilgesnės nei 10 km (savivaldybės teritorijoje) yra tik 4 upės: Jūrė, Noreikupė, Pilvė ir Vabalkšnė. Kadangi per savivaldybės teritoriją neteka nei viena didesnė upė, todėl plėtojant turizmą vietovėje sumažėja vandens pramogų asortimentas.

1.2. Kazlų Rūdos savivaldybės išteklių vertinimas

Siekiant gerinti vietovės įvaizdį bei didinti jos patrauklumą panaudojant vietos išteklius, labai svarbu yra nustatyti kaip juos vertina pagrindiniai veikėjai, nuo kurių veiksmų daugiausiai priklauso vietovės įvaizdžio gerinimo sėkmė. Apklauso anketoje buvo prašoma vietos gyventojų įvertinti savivaldybės teritorinį kapitalą, susidedantį iš 8 komponentų: gamtos ir žmogaus sukurti (fiziniai) ištekliai; vietos gyventojų susitelkimas ir tapatumas; žmogiškieji ištekliai; vietos gyventojų profesinė patirtis ir įgūdžiai; vietos institucijų ir valdžios veikla; verslo įmonės ir jų veikla; prekių, paslaugų ir darbo rinka; krašto įvaizdis.

Tyrimo dalyviai išsakė savo nuomonę apie savo gyvenamosios vietovės teritorinio kapitalo komponentų vertę, kuri buvo apibūdinama įvertinus kiekvieno komponento dabartinės situacijos 9-

10 parametrų. Parametrų būklė buvo vertinama pagal tokią skalę: 1 balas – bloga būklė; 2 – vidutinė; 3 – gera. Būklės tendencija: 1 balas – būklė blogėja; 2 – neutrali; 3 – būklė gerėja. Bendras teritorinio kapitalo komponentų būklės ir tendencijos vaizdas pateiktas 1 paveiksle.

1 pav. Teritorijos išteklių bendroji būklė ir kitimo tendencija

1 paveikslo duomenimis geriausiai respondentai vertina vietovės įvaizdį ir vietos valdžios veiksmus (2 balai) bei pastebi jų gerėjimo tendencijas (2,2 balo). Plėtojant įvairias veiklas vietovėje svarūs yra fiziniai, žmogiškieji ištekliai bei žmogiškųjų išteklių patirtis ir įgūdžiai. Nepakankamas jų plėtojimas vietovei tai turi didelę neigiamą įtaką, kadangi nemokėjimas racionaliai panaudoti gamtos išteklių ir pritaikyti juos visuomenės poreikiams lėtina turizmo plėtrą, stabdo gyvenimo kokybės augimą. Tačiau svarbu paminėti tai, jog respondentai pastebi minėtų išteklių kitimo tendencijas gerąją linkme. Apibendrinant respondentų nuomonę galima teigti, jog teritorijos išteklių bendroji būklė daugiau yra neutrali, nei bloga, tačiau pastebimas jų kitimas gerąją linkme. Teigiama išteklių kitimo tendencija rodo, kad yra stengiamasi stiprinti vietos išteklius bei panaudoti juos siekiant vietovę išskirti iš kitų.

Identifikavus pagrindinių teritorinį konkurencingumą užtikrinančių elementų būklę bei jų tendencijas galima skirti Kazlų Rūdos savivaldybės stiprybes, silpnybes, galimybes ir grėsmes.

7 lentelė. Kazlų Rūdos savivaldybės SSGG analizė

Eil.nr.	Stiprybės	Silpnybės
1.	Gera geografinė padėtis, patogus susisiekimas (teritoriją yra netoli automagistralės Via Baltica, geležinkelis Rail Baltic Vilnius – Karaliaučius, Sankt Peterburgas – Varšuva).	Esami turizmo ištekliai tinkamai neparengti lankymui (dviračių takai neatitinka keliamų reikalavimų, vandens telkiniai nepritaikyti vandens trasoms rengti, nesutvarkytos vandens telkinių pakrantės, nėra priėjimo, nėra nuorodų ir

		nepateikiama informacija, kaip pasiekti įvairius lankytojus).
--	--	---

7 lentelės tęsinys

2.	Daugiau nei pusę teritorijos sudaro miškingos vietovės (miškai tinkami komercinei paukščių medžioklei organizuoti, pramoginei rekreacijai, poilsiui gamtoje bei kitoms poilsio formoms).	Paslaugų sferos įmonių trūkumas neužtikrina turizmo plėtrai reikalingų pramogų ir paslaugų pasiūlos.
3.	Teritorijoje gausu išnaudotinių turistų traukos ir kultūros paveldo objektų (Antanavo koplytėlė, Višakio Rūdės seniausia medinė bažnyčia Lietuvoje, A. Gustaičio tėviškė Obelinėje, Nendrinių senkapiai; karinio paveldo objektai – VŠĮ „Judrės parkas“).	Sudėtinga pritraukti ES ir kitas užsienio bei nacionalines lėšas dėl įgūdžių, rengiant ir administruojant projektus, trūkumo.
4.	Pradedami atgaivinti senieji amatai (kalvystė, skiedrų pjovimas, keramika).	Trūksta tinkamai įrengtų poilsio aikštelių, kurios sudarytų sąlygas lankytojams/turistams pailsėti gamtoje prie turizmo traukos objektų.
5.	Yra ekologinių ūkių (pieno, vaistažolių, daržovių). Jų veikla sudaro galimybes ateityje sėkmingai plėtoti ekologinį ūkininkavimą.	Dauguma kultūros paveldo objektų yra vietinės reikšmės. Taip pat nėra tinkamų galimybių eksponuoti kraštotyros medžiagos, kitų etnografinių eksponatų.
6.	Netoli yra antras pagal dydį Lietuvos miestas Kaunas (37 km) ir vidutinio didumo miestas Marijampolė (20 km), kurių gyventojai galėtų būti potencialiais lankytojais/turistais.	Kaimo gyventojai neturi galimybių organizuoti geros kokybės renginius bei susipažinti su pageidaujama literatūra dėl prastos kultūros namų ir bibliotekų materialinės bazės.
7.	Per teritoriją eina dujotiekis, kuris sudaro galimybę kiekvienam gyventojui naudotis moderniu kuro šaltiniu.	Prasta kelių infrastruktūros būklė menkina ne tik vietos gyventojų gyvenimo kokybę, bet ir apsunkina turistų bei kitų lankytojų patekimą prie turistinių objektų.
8.	Kazlų Rūdės savivaldybės administracijos užmegzti bendradarbiavimo ryšiai su su olandų ir vokiečių bendruomenėmis bei labdaros fondu sudaro sąlygas sėkmingam tarptautiniam bendravimui ir užsienio investicijų pritraukimui į Kazlų Rūdės savivaldybę	Pasenusi melioracijos sistema trikdo kaimo gyventojų gyvenamąją aplinką, o dėl sezoninių paviršinio vandens sukiamų potvynių žmonės patiria nuolatinius materialinius nuostolius.
9.	Dėl Kazlų Rūdės sav. esančių stambių pramonės įmonių veiklos, teritorijoje yra palyginti maža bedarbystė.	Vaikų ir jaunimo užimtumo centrų trūkumas neužtikrina jaunimo socializacijos procesų.
10.	Tolygus kaimo bendruomenių tinklas visose teritorijos seniūnijose sudaro palankias sąlygas vieningam problemų sprendimui ir greitam informacijos pasikeitimui.	Didelės dalies kaimo vietovių gyventojai susiduria su geriamojo vandens kokybės problemomis. Tai sąlygoja ir nepakankama vandentiekio sistemos aprėptis, ir esama sistemos būklė. Analogiška yra ir kanalizacijos sistemos situacija.
Eil. nr.	Galimybės	Grėsmės
1.	Stiprėjanti regioninė politika skatins ir sudarys palankias sąlygas atskleisti bei efektyviai panaudoti unikalius Kazlų Rūdės sav. teritorijos išteklius.	ES diegiama sudėtinga kaimo plėtros politika, reikalaujanti realizuoti Leader metodą ir ypač iniciatyvos rėmimo „iš apačios į viršų“ principą, gali tapti neišsprendžiamu uždaviniu šalies ir vietos politikams bei lyderiams.
2.	Vietos verslo pokyčius labiausiai lemia besikeičianti vartotojų elgsena ir šiuolaikiškų technologijų pažanga, todėl žinant vartotojų augantį susidomėjimą ne masinės gamybos, o specifiniais regionų produktais bei šiuolaikiškų technologijų galimybes ekonominiu požiūriu efektyviai gaminti nedidelius produkcijos kiekius, galima prognozuoti, kad vietos verslas ateityje vis labiau sieks į rinką pateikti kuo daugiau unikalių	Vietos ūkio plėtra vis labiau taps susijusi ir priklausoma nuo Kazlų Rūdės miesto plėtros, todėl labai galimas miesto verslo interesų dominavimas ir savo plėtros problemų sprendimas kaimo vietovių sąskaita. Pavyzdžiui, į kaimo vietoves vis dažniau gali būti perkeliama didelė gamtos tarša pasižyminti gamyba. Ilgalaikės perspektyvos požiūriu, toks vietos verslo plėtros modelis gali užkirsti kelią perspektyvioms plėtros kryptims (rekreacinių

	produktų, taip susikurdamas savo produkcijai „rinkos nišą“, užsitikrins saugią perspektyvą.	paslaugų, turizmo ir pan. plėtrai) bei pažeisti darnaus vystymosi nuostatas.
3.	Augantis nacionalinės politikos dėmesys regionų socialiniams aspektams bei ES paramos lėšų „investavimas“ į socialinių santykių tarp kaimo ir miesto gyventojų tobulinimą ir solidarumo įgyvendinimą, leis realiai sumažinti įvairių socialinių grupių pažeidžiamumą bei socialinį pasyvumą.	Netolygi šalies regionų plėtra ir net tarptautiniu lygiu vykstanti darbo jėgos konkurencija gali lemti masišką darbingų bei aktyvių kaimo gyventojų migraciją (ypač jaunimo) ir pažeisti teritorijos ekonominę gyvybingumą.
4.	Komunikacinių technologijų progresas ir plačiajuosčio interneto ryšio kaimo vietovėse sklaida (RAIN projekto įgyvendinimas) „mažins“ teritorijos gyvenviečių geografinį atokumą ir sukurs geresnes ūkinės veiklos ir bendruomeniškumo stiprinimo prielaidas.	Pasaulinėje rinkoje besiformuojanti žemės ūkio, maisto produktų ir energetinių augalų ilgalaikio brangimo tendencija gali didinti vietos žemdirbių interesą taikyti industrinius žemės ūkio produkcijos gamybos metodus ir mažiau dėmesio kreipti į galimybę ekologiškai ūkininkauti bei saugoti savo žemės valdų biologinę įvairovę.
5.	Stiprėjantis šalies visuomenės bendras kultūrinis išprusimas ir sąmoningumas aplinkosaugos srityje, taip pat besiplečiantis turizmo verslas bei auganti ekologiškos produkcijos paklausa skatins plėtoti kultūros, rekreacijos, aplinkosaugos ir kitas modernios vietovės funkcijas, atskleis gyventojams vietos kultūros ir gamtos išteklių tikrąją vertę, didins jų suinteresuotumą saugoti unikalius vietos išteklius.	Kazlų Rūdos miesto plėtra ir kaimo vietovių industrializacija gali sudarkyti teritorijos kraštovaizdžio gražiausias vietas ir pažeisti kaimo vietovių ekologinį stabilumą. Vis didesnio dėmesio reikalauja kintančio pasaulio klimato poveikis, kuris gali būti neigiamas vietos ūkiui ir gamtai.
6.	Darnaus vystymosi prioritetą, įtvirtintą ES ir nacionalinės plėtros programiniuose dokumentuose (įskaitant kaimo plėtrą), aplinkosaugos ir socialinės apsaugos teisės aktuose, sudarys palankias sąlygas vietos subalansuotai plėtrai ir taps barjeru savanaudiškiems veiksams ir/arba interesų grupių piktnaudžiavimui savo užimama padėtimi.	Dideli sanitariniai, darbų saugos ir kitokio pobūdžio normatyviniai reikalavimai, keliami verslui, bei nedidelės verslininkus baudžiančių institucijų teisės sušvelninti savo keliamus reikalavimus, įvertinus konkrečią verslo situaciją, gali mažinti ūkininkų ir kitų gyventojų motyvaciją imtis inovatyvių verslų.
7.	Rinka vis labiau taps globali ir stiprės jos vaidmuo vietos plėtrai. Vietos plėtros perspektyvos požiūriu svarbios yra šios globalios rinkos pokyčių tendencijos: nuolat augančios kuro kainos didins atsinaujinančio kuro gamybos mastus ir efektyvumą, augs žemės ūkio ir maisto produktų kainos bei didės vartotojų poreikis geros kokybės „regionų“ ir „natūraliems“ produktams, taip pat unikaliems, atitinkantiems vietos amatų tradicijas rankų darbo gaminiams.	Prekybos kapitalo koncentracija ir šios sferos spartus modernizavimas tarptautiniu ir šalies mastu iškels labai didelius reikalavimus parduodamai vietos produkcijai. Reikalavimai tiksliai pagal grafiką teikti aukštos kokybės ir didelius produkcijos kiekius taps įprasta sandorių praktika. Jei vietos produkcijos gamintojai pavėluos kooperuotis arba nesukurs alternatyvių regioninių rinkodaros ir pardavimo sistemų, produkcijos kanalų monopolizavimas aprėps ir vietos produkcijos pardavimą, o tai stabdys vietos ūkio plėtrą.
8.	Eurointegracijos procesas teigiamai paveiks vietos ūkio plėtrą, nes konkurencingi teritorijos ūkiai ir verslo įmonės turės galimybę gauti paramą aplinkosaugos priemonėms įgyvendinti, technologiniam atsilikimui sumažinti ir ekonominiam efektyvumui didinti. Atviros Europos šalių rinkos skatins vietos ūkio dalyvius kooperuoti savo veiklą ir aktyviai įsijungti į tarptautinį darbo pasidalinimą.	Atvirumas globalioms ekonominėms tendencijoms nuolat didins vietos ūkio nestabilumą ir pažeidžiamumą. Sparčiai šalyje augančios gamybos išteklių kainos ir stiprėjanti darbo jėgos konkurencija sumažins vietos ūkinių subjektų turimus pranašumus. Ribotos galimybės konkuruoti ir kvalifikuotų darbuotojų trūkumas gali stabdyti vietos ūkio plėtrą, neigiamai paveikti kitas teritorijos funkcijas.

Norint nustatyti, kurios stiprybės leidžia išnaudoti galimybes bei atsispirti prieš grėsmes, taip pat kurios silpnybės neleidžia išnaudoti galimybių bei stiprina nepalankių grėsmių poveikį atliktas SSGG vertinimas. 7 lentelėje pateiktos pirmos penkios stiprybės, silpnybės, galimybės bei

grėsmės atrinktos kaip esminės, turinčios didžiausią įtaką Kazlų Rūdos savivaldybės teritorijos įvaizdžio kūrimui bei gerinimui, ir SSGG vertinimas atliktas remiantis jomis. Stiprybės, silpnybės galimybės bei grėsmės sugretinamos tarpusavyje (žr. 1 priedą), jei jos įtakoja viena kitą vertinama 1, jei ne – 0. Gauti vertinimo rezultatai rodo, jog Kazlų Rūdos savivaldybės įvaizdžio gerinimo ir patrauklumo didinimo scenarijus turėtų remtis stiprybėmis išnaudojant galimybes, kadangi jų tarpusavio sąveika didžiausia (6,10 balo) (žr. 1 priedo 1 lentelę).

1.3. Kazlų Rūdos savivaldybės įvaizdžio gerinimo ir patrauklumo didinimo kryptys

Remiantis atlikta Kazlų Rūdos savivaldybės teritorijos SSGG analize bei jos vertinimu rengiama stiprybių išnaudojant galimybes *įžvalga* - panaudojant Kazlų Rūdos savivaldybės unikalius gamtos ir kultūros išteklius kurti palankią turizmo plėtojimui infrastruktūrą bei didinti savivaldybės patrauklumą kitų vietovių atžvilgiu.

Strateginės plėtros kryptis: vietovės įvaizdžio formavimas panaudojant unikalius gamtinius ir kultūrinius išteklius.

Vizija. Kazlų Rūdos savivaldybė – turizmui, poilsiui ir gyvenimui palankus kraštas, išsiskiriantis tradicinių amatų gyvybingumu bei atvirumu naujovėms.

SCENARIJUS.

Kaip parodė esamos situacijos analizė, gamtos ištekliai yra pakankami turizmo plėtros požiūriu, tačiau vietos verslo atstovų, valdžios institucijų ir pačių gyventojų nėra visiškai išnaudojami siekiant didinti krašto išskirtinumą kitų vietovių atžvilgiu. Kuriant vietovės įvaizdį labai svarbus tampa gyventojų, verslo atstovų, valdžios institucijų bei NVO bendradarbiavimas siekiant gauti maksimalią naudą, kadangi kiekvieno iš minėtų sektoriaus atstovų indėlis turi didelę vertę.

Gamtos ir kultūros išteklių panaudojimo galimybės:

- Ekskursijų po saugomose teritorijose organizavimas, gyvūnų stebėjimas.
- Pramogų poilsia vietės „Pasivaikščiavimas pušų viršūnėmis“ miške įrengimas.
- Siaurojo geležinkelio pritaikymas vaizdingiausių vietų (Višakio Rūdos šaltinėlis, Senosios Rūdos kasyklos, aukščiausia vieta Kazlų Rūdos miškų teritorijoje, kuri yra supustyta smėlio, Dovydaičio tėviškė, senosios partizanų žieminės, aerodromas, partizanų sušaudymo vietos, karinė bazė Kazlų Rūdos savivaldybėje) lankymui bei pramoginei veiklai.

Galimi vartotojai – vietos gyventojai, svečiai iš kitų Lietuvos regionų, turistai iš užsienio.

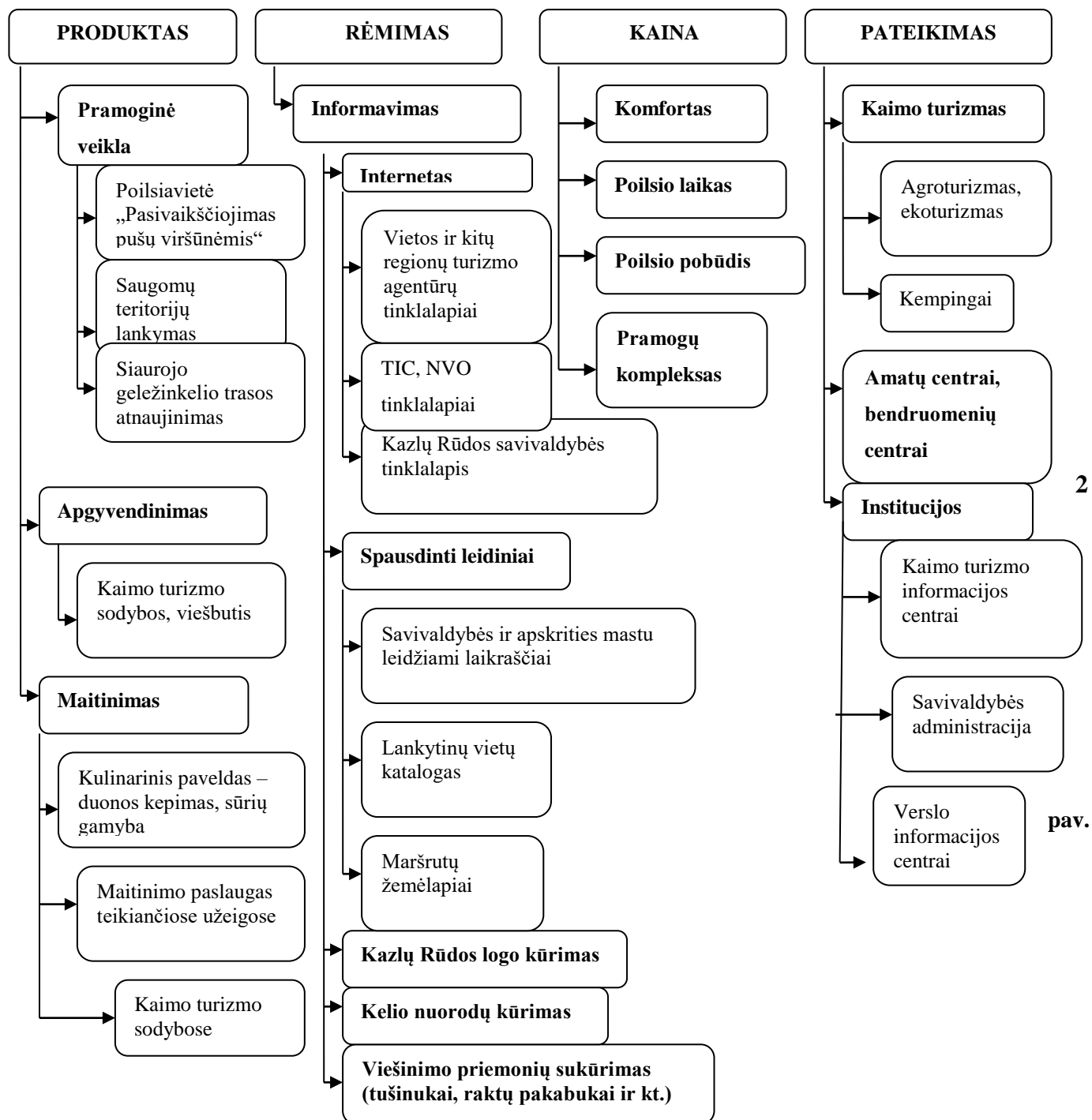
Tikslinė rinka - svečiai iš kitų Lietuvos regionų, turistai iš užsienio.

8 lentelė. Pagrindiniai veikėjai ir jų veikla plėtojant turizmą Kazlų Rūdos savivaldybėje

Veiksmai	Pagrindiniai veikėjai		
	Privatus sektorius	Viešasis sektorius	NVO
<p>Paslaugų teikimas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apgyvendinimas; • Maitinimas; • Pramogų organizavimas 	<p><u>Apgyvendinimas.</u> Kaimo turizmo sodybos; Viešbutis/nakvynės namai mieste. <u>Maitinimas.</u> Maitinimo paslaugos KT sodybose; Kulinarinis paveldas – duonos kepimas, sūrių gamyba; Maitinimo paslaugas teikiančios užėigos mieste. <u>Pramogų organizavimas:</u> Aktyvaus ir ramaus poilsio organizavimas KT sodybose; Tradicinių amatų dirbinių gamyba KT sodybose.</p>	<p><u>Pramogų organizavimas:</u> Ekskursijos saugomose teritorijose (urėdija) Maršrutų miško takeliai pėsčiomis ir dviračiais parinkimas; Siaurojo geležinkelio maršruto parengimas.</p>	<p><u>Pramogų organizavimas:</u> Tradicinių švenčių organizavimas; Tradicinių amatų dirbinių gamybos proceso demonstravimas; Lankytinų vietų maršrutų parengimas.</p>
<p>Infrastruktūros sukūrimas</p>	<p>Poilsinių aikštelių įrengimas; Pramogų poilsiavietės „Pasivaikščiojimas pušų viršūnėmis“ miške įrengimas;</p>	<p>Detaliųjų planų parengimas poilsinėms aikštelėms; Apžvalgos bokštelių, poilsinių aikštelių įrengimas; Privažiavimo prie lankytinų objektų įrengimas; Nuorodų į lankytinus objektus pastatymas; Maršrutų žemėlapių stendų parengimas ir pastatymas; Turizmo informacijos centro/skyriaus įkūrimas</p>	<p>Talkų organizavimas: tvarkant parkus; įrengiant poilsines aikšteles ir kt.</p>
<p>Viešinimas</p>	<p>Informacijos rinkimas katalogui „Turizmas Kazlų Rūdoje“; Katalogo leidybos dalinis finansavimas; Kazlų Rūdą reprezentuojančio logo kūrimas; Turizmas Kazlų Rūdoje - interneto svetainės sukūrimas.</p>	<p>Informacijos rinkimas katalogui „Turizmas Kazlų Rūdoje“; Katalogo leidybos dalinis finansavimas; Informacijos talpinimas internete atitinkamuose tinklalapiuose; Kazlų Rūdą reprezentuojančio logo kūrimas.</p>	<p>Informacijos rinkimas katalogui „Turizmas Kazlų Rūdą“; Kazlų Rūdą reprezentuojančio logo kūrimas.</p>

Siekiant kuo efektyviau panaudoti gamtos ir kultūros išteklius turizmo plėtroje, svarbu, jog į šį procesą būtų įtraukti ir tarpusavyje bendradarbiautų verslo, valdžios, NVO atstovai bei vietos gyventojai, kadangi kiekvienas sektorius atskirai nėra pakankamai pajėgus sukurti pakankamą infrastruktūrą turizmo plėtrai, taip pat bendras darbas nereikalauja tokių didelių investicijų.

Kadangi Kazlų Rūdos savivaldybės įvaizdžio gerinimo strategija yra nukreipta į gamtos ir kultūros išteklių panaudojimą turizmo plėtrai svarbu yra numatyti veiksmus, kurie galėtų didinti šio produkto paklausą. Rinkodaros kompleksas leidžia parinkti pačias tinkamiausias priemones norint gauti atitinkamą atsaką tikslinėje rinkoje (žr. 2 paveikslą).

Kazlų Rūdos savivaldybės turizmo rinkodaros komplekso analizė

Kazlų Rūdos savivaldybės įvaizdžio gerinimas ir patrauklumo didinimas numatomas panaudojant gausius vietovės gamtinius išteklius (žr 9 lentelę). Turistus į vietovę planuojama pritraukti atgaivinant siaurojo geležinkelio trasą, kuria galima būtų aplankyti šias vietas: Višakio

Rūdės šaltinėlj, Senosios Rūdės kasyklas, aukščiausia vietą Kazlų Rūdės miškų teritorijoje, kuri yra supustyta smėlio, Dovydaičio tėviškę, senąsias partizanų žieminės, aerodromą, partizanų sušaudymo vietas, karinę bazę Kazlų Rūdės savivaldybėje. Taip pat numatoma, jog siaurasis geležinkelis gali būti panaudojamas ne tik vaizdingų vietų lankymui, bet ir nuomojamas pramogoms. Taip pat turistams planuojama pasiūlyti pramoginę veiklą Kazlų Rūdės savivaldybės miškuose „Pasivaikščiojimas pušų viršūnėmis“. Tai būtų pirma Lietuvoje vietovė siūlanti tokią pramogą. Gamtos mylėtojams siūlomi pasivaikščiojimai draustinių teritorijoje stebint gyvūnų judėjimą iš specialių bokštelių ar vaikščiojant pėsčiųjų takais. Siekiant sudominti ir pritraukti lankytojus iš kitų Lietuvos regionų bei užsienio planuojama išleisti turistinį gidą „Turizmas Kazlų Rūdės savivaldybėje“, kuriame būtų pristatytos visos lankytinos vietos, taip pat nurodytos nakvynės, maitinimo paslaugas teikiančios įmonės. Kiekvienai vietovei siekiančiai pritraukti lankytojus nepakanka išsiskirti lankytinų objektų gausa, labai svarbu yra sukurti ir atitinkamą turizmo infrastruktūrą. Todėl yra numatoma įrengti privažiavimo kelius bei automobilių stovėjimo aikšteles prie numatomų labiausiai lankytinų objektų. Kiekviena vietovė pasižymi tam tikru išskirtinumu būdingu tik jai vienai, tačiau dažna turistų pritraukimo kliūtimi tampa nepakankamas viešinimas bei informacijos prieinamumas, todėl numatoma įkurti turizmo informacijos centro skyrių Kazlų Rūdės verslo inkubatoriuje, kuriame bus kaupiama, nuolatos atnaujinama ir teikiama informacija svarbi turizmo plėtrai vietovėje. Siekiant Kazlų Rūdės savivaldybės išskirtinumo kitų vietovių atžvilgiu planuojama sukurti logotipą, kuris reprezentuotų kraštą bei ateityje plečiantis turizmui galėtų ženklinti vietovėje pagamintą produkciją.

9 lentelė. Kazlų Rūdės savivaldybės įvaizdžio gerinimo ir patrauklumo didinimo kryptys

1 prioritetas. Unikalių, kraštui būdingų gamtinių ir kultūrinių išteklių panaudojimas turizmo plėtrai.		
<i>1.1. priemonė. Gamtinių išteklių pritaikymas vietos gyventojų poreikiams ir turizmui.</i>		Reikalingi finansiniai ištekliai
1.1.1. veiksmas. Turistinio gido (leidinio) „Turizmas Kazlų Rūdės savivaldybėje“ parengimas	1.1.1. vykdytojai: VŠĮ Kazlų Rūdės verslo inkubatorius, Kazlų Rūdės savivaldybės administracija, Sūduvos VVG, vietos bendruomeninės organizacijos	50 000 Lt
1.1.2. veiksmas. Siaurojo geležinkelio („siauruko“) trasos atgaivinimas	1.1.2. vykdytojai: Kazlų Rūdės savivaldybės administracija, privataus sektoriaus investuotojai	4 000 000 Lt
1.1.3. veiksmas. Karinio paveldo lankymo „siauruku“ pritaikymas	1.1.3. vykdytojai: Kazlų Rūdės savivaldybės administracija, privataus sektoriaus investuotojai	500 000 Lt
1.1.4. veiksmas. Draustinių pritaikymas nedidelių turistinių grupių priėmimui (Stebėjimo bokštelių įrengimas, pėsčiųjų takų įrengimas)	1.1.4. vykdytojai: Kazlų Rūdės savivaldybės administracija, VĮ Kazlų Rūdės mokomoji miškų urėdija, girininkijos	200 000 Lt
		9 lentelės tęsinys
<i>1.2.priemonė. Turizmui tinkamos infrastruktūros kūrimas.</i>		Reikalingi finansiniai ištekliai

1.2.1. veiksmas. Įkurti turizmo informacijos centro skyrių Kazlų Rūdos verslo inkubatoriuje	1.2.1. vykdytojai: VĮ Kazlų Rūdos verslo inkubatoriaus dalininkai	-
1.2.2. veiksmas. Parengti turistinį žemėlapi su pažymėtomis visomis lankytinomis vietomis	1.2.2. vykdytojai: VĮ Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija, Sūduvos VVG, vietos bendruomeninės organizacijos	5 000 Lt
1.2.3. veiksmas. Sutvarkyti pravažiavimus prie lankomų objektų ir įrengti automobilių stovėjimo aikšteles	1.2.3. vykdytojai: Kazlų Rūdos savivaldybės administracija, privataus sektoriaus investuotojai, Rietavo savivaldybės kaimo bendruomeninės organizacijos	100 000 Lt
1.2.4. veiksmas. Įrengti pramogų parką „Pasivaikščiojimas pušų viršūnėmis“	1.2.4. vykdytojai: Kazlų Rūdos savivaldybės administracija, VĮ Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija, privataus sektoriaus investuotojai	400 000 Lt
<i>1.4. priemonė Turistinės veiklos viešinio priemonių parengimas</i>		Reikalingi finansiniai ištekliai
4.1.1. veiksmas. Vietovę reprezentuojančio logotipo sukūrimas	4.1.1. vykdytojai: Kazlų Rūdos savivaldybės administracija, privatus sektorius, vietos gyventojai	-
4.1.2. veiksmas. Interneto svetainės sukūrimas	4.1.2. vykdytojai: privatus sektorius, NVO	5 000 Lt
4.1.3. veiksmas. Viešinio priemonių parengimas (tušinukai, lankstinukai, pakabukai su atitinkama viešinio atributika)	4.1.3. vykdytojai: privatus sektorius	20 000 Lt
Reikalingi finansiniai ištekliai iš viso:		~5 280 000 Lt

Parengti „Kazlų Rūdos savivaldybės įvaizdžio gerinimo ir patrauklumo didinimo strategijos metmenys“ papildoma naujomis gamtinių išteklių panaudojimo idėjomis 2004 metais parengtą turizmo plėtros galimybių studiją, kurioje analizuojami vietos ištekliai, paslaugų ir pramogų potencialas, turistinės infrastruktūros išvystymo ir plėtojimo galimybės, turizmo informacijos ir rinkodaros veiklos, siekiant nustatyti turizmo vystymo galimybes Kazlų Rūdos savivaldybėje.

Kazlų Rūdos savivaldybės 2004 – 2012 metų strateginiame plane yra numatyta parengti savivaldybės įvaizdžio formavimo programą, tad šis darbas galėtų būti kaip viena iš alternatyvų siūlančių kuria linkme galima būtų gerinti vietovės įvaizdį bei didinti jos patrauklumą.

Sūduvos vietos veiklos grupės parengtoje „Sūduvos krašto kaimo gyventojų gyvenimo kokybės gerinimas“ vietos plėtros strategijoje įgyvendinamoje iki 2015 metų viena iš priemonių yra „Kaimo turizmo veiklos skatinimas“. Viena iš šioje priemonėje remiamų veiklų yra rekreacinės infrastruktūros (prieiga prie gamtos objektų, nedidelio masto apgyvendinimo paslaugos, pakrančių tvarkymas ir kt.) sukūrimas. Taigi dalis šiame darbe numatytų veiksmų būtinų atlikti siekiant gerinti vietovės įvaizdį gali būti finansuojami rengiant projektus Sūduvos VVG.

IŠVADOS

1. Atlikta Kazlų Rūdos savivaldybės išteklių analizė parodė, jog didžiausias potencialas didinant vietovės patrauklumą bei stiprinant vietovės įvaizdį yra gamtinių išteklių panaudojimas, kadangi net 60 proc. savivaldybės teritorijos sudaro miškai. Šio išteklio pritaikymas turizmui sudarytų sąlygas naujų verslų plėtojimui, gyventojų užimtumo didinimui, laisvalaikio įvairinimui bei tokiu būdu didintų vietovės konkurencinį pranašumą.
2. Vietovės stiprybių, silpnų, galimybių ir grėsmių vertinimas parodė, jog strateginės plėtros kryptys turėtų remtis esamomis stiprybėmis išnaudojant atsiveriančias galimybes. Kadangi pagrindinė Kazlų Rūdos savivaldybės stiprybė yra gamtinių išteklių gausa, todėl siūloma pasinaudoti galimybe pritaikyti šį išteklių turizmo plėtrai.
3. Kazlų Rūdos savivaldybės įvaizdžio gerinimo ir patrauklumo didinimo kryptų plane yra numatomi du pagrindiniai traukos objektai, kurie galėtų būti kaip pagrindas tolesnei turizmo paslaugų plėtrai vietovėje. Pirmasis traukos objektas galėtų būti siaurojo geležinkelio trasos atgaivinimas ir pritaikymas vaizdingų vietovių lankymui bei pramogai. Antrasis traukos objektas galėtų būti pramogų aikštelė „Pasivaikščiojimas pušų viršūnėmis“. Lietuvoje tokios pramogos lankytojai neras nei vienoje vietovėje, tad tai gali būti vienas iš veiksnių pritraukiančių turistus.
4. Parengti „Kazlų Rūdos savivaldybės įvaizdžio gerinimo ir patrauklumo didinimo strategijos metmenys“ naujomis idėjomis papildyti 2004 metais atliktą turizmo galimybių studiją. Taip pat nurodo kryptį kokias su turizmu veiklas galima vykdyti pasinaudojant parama rengiant projektus Sūduvos vietos veiklos grupei. Kazlų Rūdos savivaldybės administracijos parengtame 2008 – 2012 metų strateginiame plane yra numatyta parengti savivaldybės įvaizdžio formavimo programą, tad šis darbas galėtų būti kaip pagrindas planuojant įvaizdžio formavimo veiksmus.

LITERATŪRA

1. *Savivaldos raida ir įtaka vietos bendruomenei*. 2009. [interaktyvus].[žiūrėta 2010 kovo 12 d.]. prieiga per internetą: <<http://www.kazluruda.lt/?id=91> >.
2. VALSTYBĖS TURIZMO DEPARTAMENTAS. 2004. *Kazlų Rūdos savivaldybės turizmo plėtros galimybių studija*. Vilnius: „Atkulos projektai“.
3. KAZLŲ RŪDOS SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA. 2009. *Kazlų Rūdos savivaldybės 2004-2012 metų plėtros strateginio plano nauja redakcija*. Kazlų Rūda.
4. SŪDUVOS VIETOS VEIKLOS GRUPĖ. 2008. „*Sūduvos krašto kaimo gyventojų gyvenimo kokybės gerinimas*“. Kazlų Rūda.
5. STATISTIKOS DEPARTAMENTAS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS. 2010. *Rodiklių duomenų bazė*. [interaktyvus].[žiūrėta 2010 kovo 12 d.]. prieiga per internetą: <<http://db1.stat.gov.lt/statbank/default.asp?w=1280>>.

PRIEDAI

1 priedas

1 lentelė. Kazlų Rūdos savivaldybės SSGG sugretinimas ir vertinimas (Ar stiprybės leidžia išnaudoti galimybes?)

Stiprybės	1	2	3	4	5	Svertinis įvertinimas	Tarpusavio sąveikos skaičius	Svertinių įvertinimų ir tarpusavio sąveikos skaičių sandauga	
Galimybės									
1	0	0	1	1	0	0,25	2	0,50	
2	1	0	1	1	1	0,21	4	0,84	
3	1	1	0	0	1	0,18	3	0,54	
4	1	1	0	0	1	0,18	3	0,54	
5	0	1	1	1	1	0,18	4	0,72	
Svertinis įvertinimas	0,26	0,26	0,24	0,12	0,12				
Tarpusavio sąveikos skaičius	3	3	3	3	4				
Svertinių įvertinimų ir tarpusavio sąveikos skaičių sandauga	0,52	0,52	0,72	0,36	0,84				
Tarpusavio sąveikų suma								16	
Sandaugų suma									6,10

2 lentelė. Kazlų Rūdos savivaldybės SSGG sugretinimas ir vertinimas (Ar stiprybės leidžia atsispirti prieš grėsmes?)

Stiprybės	1	2	3	4	5	Svertinis įvertinimas	Tarpusavio sąveikos skaičius	Svertinių įvertinimų ir tarpusavio sąveikos skaičių sandauga	
Grėsmės									
1	0	0	0	0	0	0,30	0	0	
2	0	0	0	1	0	0,23	1	0,23	
3	0	1	1	1	1	0,17	4	0,68	
4	0	1	0	0	1	0,17	2	0,34	
5	0	1	1	0	1	0,13	3	0,39	
Svertinis įvertinimas	0,26	0,26	0,24	0,12	0,12				
Tarpusavio sąveikos skaičius	0	3	2	2	3				
Svertinių įvertinimų ir tarpusavio sąveikos skaičių sandauga	0	0,78	0,48	0,42	0,63				
Tarpusavio sąveikų suma								10	
Sandaugų suma									3,95

1 priedo tęsinys

3 lentelė. Kazlų Rūdos savivaldybės SSGG sugretinimas ir vertinimas (Ar silpnybės neleidžia išnaudoti galimybių?)

Silpnybės	1	2	3	4	5	Svertinis įvertinimas	Tarpusavio sąveikos skaičius	Svertinių įvertinimų ir tarpusavio sąveikos skaičių sandauga	
Galimybės									
1	0	0	0	0	0	0,25	0	0	
2	0	0	0	0	1	0,21	1	0,21	
3	1	0	1	1	0	0,18	3	0,54	
4	1	0	0	0	0	0,18	1	0,18	
5	0	1	1	1	1	0,18	4	0,72	
Svertinis įvertinimas	0,27	0,24	0,19	0,15	0,15				
Tarpusavio sąveikos skaičius	2	1	2	2	2				
Svertinių įvertinimų ir tarpusavio sąveikos skaičių sandauga	0,54	0,24	0,38	0,30	0,30				
Tarpusavio sąveikų suma								9	
Sandaugų suma									3,41

4 lentelė. Kazlų Rūdos savivaldybės SSGG sugretinimas ir vertinimas (Ar silpnybės stiprina nepalankių grėsmių poveikį?)

Silpnybės	1	2	3	4	5	Svertinis įvertinimas	Tarpusavio sąveikos skaičius	Svertinių įvertinimų ir tarpusavio sąveikos skaičių sandauga	
Grėsmės									
1	0	0	0	0	0	0,30	0	0	
2	0	1	0	1	1	0,23	3	0,69	
3	0	1	1	0	0	0,17	2	0,34	
4	0	0	1	0	0	0,17	1	0,17	
5	1	1	0	1	0	0,13	3	0,39	
Svertinis įvertinimas	0,27	0,24	0,19	0,15	0,15				
Tarpusavio sąveikos skaičius	1	3	2	2	1				
Svertinių įvertinimų ir tarpusavio sąveikos skaičių sandauga	0,27	0,72	0,38	0,30	0,15				
Tarpusavio sąveikų suma								9	
Sandaugų suma									3,41